

Habilitetsregler for behandling av søknader om stipend

(Vedtatt av årsmøtet 10. april 2016)

1 Anvendelsesområde

1.1 *Kilder*

Habilitetsregelen er i stor utstrekning grunnet på de tilsvarende reglene i forvaltningslovens § 6 første ledd bokstav a-d og annet ledd. Ved tvil om innholdet og omfanget av reglene vil man kunne søke veiledning i den praksisen og litteraturen som finnes omkring habilitetsreglene i forvaltningsloven.

1.2 *Behandlingen av enkeltsøknader*

Habilitetsreglene gjelder for behandlingen av den enkelte søknaden. Reglene gjelder ikke for deltakelse i den delen av styrets/komiteenes virksomhet som er av generell art, som fastsettelse av antall stipender eller stipendenes størrelse.

Et medlem som er inhabil til behandlingen av en søknad, vil også være inhabil til å tilrettelegge grunnlaget for behandlingen, som å innhente opplysninger, foreta faglige vurderinger eller lignende.

1.3 *Plenumsbehandling av søknader*

Habilitetsreglene gjelder også de tilfellene hvor styret/komiteene behandler en søknad i plenum.

1.4 *Andre anvendelsesområder*

Habilitetsreglene gjelder også styrets behandling av søknader om ettergivelser og godtgjøring av stipender, prosjektendringer og utsettelse i forbindelse med ferdigstilling av stipendprosjekter.

1.5 *Habilitetsinnsigelser*

Habilitetsreglene gjelder også ved behandlingen av habilitetsinnsigelse. Avviste innsigelser om habilitet kan ankes inn for NFFs anke- og vurderingsnemnd. Medlemmene i organet det rettes innsigelser mot, kan selv legge frem innsigelsen for vurdering i NFFs anke- og vurderingsnemnd.

2 Beslutninger om inhabilitet

2.1 *Hvem kan fremme habilitetsinnsigelse?*

Habilitetsinnsigelse kan fremmes av styre-/komitémedlemmer. Dersom habilitetsinnsigelsen ikke fører til at styre-/komitémedlemmet selv velger å fratre, skal spørsmålet avgjøres av vedkommende styre/komité. Det berørte styre-/komitémedlemmet skal tre ut ved behandlingen av habilitetsinnsigelsen. Varamedlem skal tre inn i den utstrekningen dette er mulig.

2.2 *Styre-/komitémedlemmets plikt til å erklære seg inhabil*

Det er først og fremst det enkelte styre-/komitémedlemmets ansvar å iakttas habilitetsreglene. Foreligger det omstendigheter som nevnt i habilitetsreglenes første eller siste del, skal medlemmet erklære seg inhabil.

2.3 *Styrets/komiteens adgang til å erklære inhabilitet*

Hvis styre-/komitémedlemmet ikke er villig til å erklære seg inhabil selv om det foreligger omstendigheter etter reglenes punkt 5.1 og 5.2, skal medlemmet overlate avgjørelsen til vedkommende styre/komité.

3 **Følgene av inhabilitet**

3.1 *Styre-/komitémedlemmets plikt til å fratre*

Ved inhabilitet har et styre-/komitémedlem plikt til å fratre behandlingen av søknaden.

3.2 *Styre-/komitémedlemmets rett til å fratre*

Et styre-/komitémedlem har rett til å fratre behandlingen av en søknad dersom det selv mener seg inhabil, selv om vedkommende komité eller styret i Det faglitterære fond skulle finne at det ikke foreligger grunner til inhabilitet.

4 **Registrering av inhabilitet**

4.1 *Protokoll*

Styret/komiteene skal føre protokoll over habilitetsinnsigelser.

5 **Habilitetsreglene**

5.1 *Første del: Plikt til å fratre*

Et styre-/komitémedlem kan ikke delta i behandlingen av en søknad eller tilrettelegge grunnlaget for denne når hen:

- a) selv er søker
- b) er i slekt eller svogerskap med søker i opp- eller nedstigende linje eller sidelinje så nær som søsken
- c) er eller har vært gift med eller er fosterfar, fostermor eller fosterbarn til en søker, samboerforhold likestilles med ekteskap
- d) er verge for en søker eller har vært verge for en søker
- e) har vært rådgiver, konsulent eller veileder for søkeren eller for prosjektet som ligger til grunn for stipendsøknaden.

5.2 *Annen del: Fratreden etter en skjønnsmessig vurdering*

Et styre-/komitémedlem kan ikke delta ved behandlingen av en søknad når det foreligger *særegne forhold* som er egnet til å svekke tilliten til medlemmets upartiskhet. Ved habilitetsvurderingen skal det legges vekt på om innvilgelse av stipend eller annet (se punkt 1.4) vil innebære særlig fordel, tap eller ulempe for styre-/komitémedlemmet selv eller noen som hen har nær personlig eller profesjonell tilknytning til.

Eksempler på særegne forhold:

- slektskaps- eller svogerforhold som ikke er dekket av punkt 5.1 b)-d)
- representasjons- eller profesjonsforhold som ikke dekkes av reglenes punkt 5.1 e)
- personlige relasjoner i form av nært vennskap eller klart uvennskap
- sympatier, antipatier og/eller lojalitetsforhold som kan medføre svekket tillit til upartisk saksbehandling.

6 Om habilitetsreglene

6.1 *Hvem gjelder reglene for*

Habilitetsreglene gjelder for medlemmene av fondsstyret samt de til enhver tid fungerende stipendkomiteene under Det faglitterære fond.

6.2 *Inhabilitet*

Med inhabilitet menes at det foreligger omstendigheter som er egnet til å svekke tilliten til et styre-/komitémedlems upartiske opptreden under behandlingen av søknader. I slike tilfeller skal styre/komitémedlemmet fratse behandling av søknaden.

Omstendighetene kan være knyttet til styre-/komitémedlemmets søkeren eller forhold ved søknaden.

6.3 *Formålet med reglene*

Habilitetsreglene skal medvirke til å sikre en saklig, rettferdig og redelig behandling av søknadene, og de skal legges til grunn som retningslinjer for god saksbehandlingsskikk. Reglene må sees i sammenheng med det forvaltningsrettslige prinsipp om at det ved saksbehandlingen ikke skal tas utenforliggende hensyn.

6.4 *Tre hovedhensyn*

Bak habilitetsreglene ligger det i hovedsak tre hensyn:

1. *Hensynet til en mest mulig upartisk behandling av søknadene*

Det faglitterære fond forvalter kollektive midler på vegne av faglitterære forfattere og oversettere. At midlene er kollektive betyr at alle norske faglitterære forfattere og oversettere eller faglitterære forfattere og oversettere som bor og virker i Norge har lik adgang til midlene. Når Det faglitterære fond er tillagt myndighet til å fordele disse midlene, har det skjedd under forutsetning av og i tillit til at fordelingen foregår etter slike kriterier og på en slik måte at det sikrer likebehandling. Hen må etterstrebe at ikke vilkårlige elementer som særlige egeninteresser, personlige sympatier, antipatier og/eller slekts- og lojalitetsfølelse får avgjørende betydning ved behandlingen av stipendsøknadene.

2. *Hensynet til søkerens og allmennhetes tillit*

Søknadens innhold og saksbehandlingen er konfidensiell, og det gis ikke begrunnelse for det skjønnet som utøves ved rangering av søknadene. Det er derfor ikke alene av betydning at det enkelte styre-/komitémedlem, eller at komitéen eller styret som helhet, er forvisset om at behandlingen av søknadene skjer på et upartisk grunnlag. Også søkerne og andre må kunne ha tillit til dette. Blant de tre hensynene er denne tilliten kanskje den viktigste. Det kan tilsi at et styre-/komitémedlem til tross for stipendkomiteens eller styrets tillit, likevel fratrer behandlingen av en søknad når det foreligger omstendigheter som det er god grunn til å tro kan være egnet til å svekke tilliten utad.

3. *Hensynet til styre- eller komitémedlemmet selv*

Det kan føles ubehagelig for et styre- eller komitémedlem å måtte delta i behandlingen av en søknad hvis medlemmet selv føler at det foreligger omstendigheter som gjør det inhabilt. Habilitetsreglene hjemler derfor ikke bare

en plikt til å fratre ved inhabilitet, men også en rett for et medlem til å fratre når det mener seg inhabilt.